

Bemærkninger til nyt FMK-print

Printets opbygning

- Printet er på A4 horisontal, landscape.
- Øverste linje på hver side indeholder navn, cpr-nummer, tidspunktet for printet med dato og klokkeslæt. Tekstens placering og størrelse jf. udkast.
- Er dosispakning sat i bero, fremgår det af en tekst direkte under printdato og klokkeslæt: "Dosispakning er sat i bero". Teksten er venstrestillet. Samme teksttype som øverste linje.
- Nederste linje på hver side indeholder en henvisning til, at printet kun er et øjebliksbillede og hvor aktuel information kan findes: "Se nyeste version af medicinkortet på www.Sundhed.dk eller på appen Medicinkortet." Teksten er venstrestillet.
- Ovenover den nederste linje skrives: "Alle datoer i skemaet er henholdsvis 'fra og med' og 'til og med'." Teksten er venstrestillet.
- Der vises først de faste ordinationer. Pn ordinationer vises til sidst. Ordinationerne får overskrifter for henholdsvis "**Fast medicin**" og "**Medicin ved behov**". Skemaordinationer får overskriften "**Medicin efter skema**". Skriftstørrelse jf. udkast.
- Er der kombinerede ordinationer, vises disse under fast medicin; se nærmere nedenfor.
- Skemaernes bredde og højde tilpasses deres indhold. Der kan være tilfælde, hvor højden ikke altid kan tilpasses.
- Linjerne skal tegnes tilsvarende som i vedhæftede bilag og skal have ens tykkelse. De må ikke være for tykke og fremtrædende og kun markere en visuel afgrænsning.

Sorteringen indenfor henholdsvis faste ordinationer og pn ordinationer

- Først vises ordinationer, der angiver en daglig dosis med tidsangivelser morgen, middag, aften, nat eller med klokkeslæt.
Er der oplyst klokkeslæt, sættes disse ind i de respektive tidsintervaller for henholdsvis morgen, middag, aften og nat jf. nedenfor:

03:00:01 – 09:00:00 → morgen

09:00:01 – 15:00:00 → middag

15:00:01 – 21:00:00 → aften

21:00:01 – 03:00:00 → nat

Er der flere klokkeslæt indenfor samme tidsinterval, noteres disse under hinanden med det første klokkeslæt i intervallet øverst og sidste klokkeslæt i intervallet nederst. De enkelte klokkeslæt adskilles med en blank linje.

Rækkefølgen af ordinationerne er i henhold til ATC-koder (i stigende rækkefølge). I tilfælde af samme ATC-kode sorteres alfabetisk.

Har ordinationen ingen ATC-kode, sorteres disse ordinationer alfabetisk i stigende orden og placeres efter ordinationen med højeste ATC-kode.

- Derefter vises ordinationer med daglig dosering uden tidsangivelse samt ordinationer, hvor doseringsslutdatoen er overskredet, men ikke behandlingsslutdatoen og ordinationer med teksten "Dosering efter skriftlig anvisning", såfremt denne er i struktureret form.

Sorteringen sker efter ATC-koder i stigende orden. I tilfælde af samme ATC-kode sorteres alfabetisk.

Har ordinationen ingen ATC-kode, sorteres disse ordinationer alfabetisk i stigende orden og placeres efter ordinationen med højeste ATC-kode.

- Herefter vises ordinationer med fritekstdoseringer.

Sorteringen sker efter ATC-koder jf. ovenfor.

Fremgår der ingen ATC-kode af fritekstdoseringen, skrives denne ordination nederst i skemaet.

Er der flere fritekstordinationer uden ATC-kode, noteres disse ordinationer i alfabetisk rækkefølge ud fra lægemiddelnavnet.

- Der laves sideskift mellem fritekstdoseringer og ikke daglige doseringer.
- Som næste "ordinationsgruppe" vises alle ordinationer, der ikke gives på daglig basis, men i faste tidsintervaller som f.eks. hver anden dag, hver tredje uge osv. S

Sorteringen sker efter ATC-koder i stigende orden. I tilfælde af samme ATC-kode sorteres alfabetisk.

Har ordinationen ingen ATC-kode, sorteres disse ordinationer alfabetisk i stigende orden og placeres efter ordinationen med højeste ATC-kode.

- Der laves igen et sideskift mellem ikke daglige doseringer og doseringer efter skema.
- Derefter vises skemaordinationer, sorteret efter ATC-koder. Foran disse ordinationer sættes der et sideskift, således, at de starter på en ny side.
- Har ordinationen ingen ATC-kode, sorteres disse ordinationer alfabetisk i stigende orden og placeres efter ordinationen med højeste ATC-kode.
- Der laves igen et sideskift efter sidste dosering på fast medicin og inden pn-ordinationer.
- Nederst på FMK-print vises pn-ordinationer. Deres rækkefølge følger samme mønster som den for de faste ordinationer.
- Kombinerede ordinationer skrives der, hvor den faste dosering sorteres ind.

Opsummering af sorteringsrækkefølgen

Fast medicin

1. Daglig dosering med tidsinterval og/eller klokkeslæt
2. Daglig dosering uden tidsangivelse, ordinationer uden aktuel dosering og strukturerede doseringer med teksten "Dosering efter skriftlig anvisning"
3. Fritekstdoseringer med ATC-koder
4. Ikke daglige doseringer, der ikke er doseret i et skema
5. Skemaordinationer

Medicin ved behov

1. Daglig dosering med tidsinterval og/eller klokkeslæt
2. Daglig dosering uden tidsangivelse, ordinationer uden aktuel dosering og strukturerede doseringer med teksten "Dosering efter skriftlig anvisning"
3. Fritekstdoseringer
4. Ikke daglige doseringer, der ikke er doseret i et skema
5. Skemaordinationer

Kolonnerne rækkefølge fra venstre til højre (kolonneoverskrifterne skrives med fed)

- Lægemiddel, indholdsstof, form, dosisdispenseret (hvis dette er tilfældet), privatmarkeret (hvis dette er tilfældet); teksttyper tilsvarende som i udkast.
- Opretter lægen en ordination på et magistrelt lægemiddel uden fast forskrift, kan der tilføjes en lang række indholdsstoffer. På printet vil der kun vises de tre først oprettede indholdsstoffer og aldrig mere end maks. 100 tegn. Indgår der flere end tre indholdsstoffer eller fylder de maks. tre indholdsstoffer tilsammen mere end 100 tegn, vil der stå følgende på printet, der hvor, indholdsstofferne skulle have stået: "*Indholdsstof: se sundhed.dk eller appen Medicinkortet.*"
- Styrke
- Dosis – med og uden angivelse af tidsintervaller
- Bemærkning - Teksten, der står efter "Bemærk:"
Kolonnen vises kun, hvis der findes bemærkninger på en eller flere ordinationer inden for samme "ordinationsgruppe". Ordinationer indenfor samme "ordinationsgruppe", hvor ordinationsgruppen går over flere sider, kan være årsag til, at der kan forekomme en bemærkningskolonne også på en side, hvor der ingen bemærkninger står. Dette gælder ikke skemaordinationer, da hvert skema får tilrettet kolonnerne individuelt.
- Behandling for/mod
- Pause
Kolonnen vises kun, hvis der findes pauseringer på en eller flere ordinationer inden for samme "ordinationsgruppe". Ordinationer indenfor samme "ordinationsgruppe", hvor ordinationsgruppen går over flere sider, kan være årsag til, at der kan forekomme en

bemærkningskolonne også på en side, hvor der ingen bemærkninger står. Dette gælder ikke skemaordinationer, da hvert skema får tilrettet kolonnerne individuelt.

- Doseringsstartdato
- Doseringslstdato

Øvrige bemærkninger

- Kolonnernes bredde er variabel i forhold til teksternes længde. Skemaets bredde skal kunne være på én side. Er dette ikke muligt uden at dele teksterne, skal disse ombrydes over en eller flere linjer. Ombrydningen skal, så vidt teknisk muligt, ske således, at teksterne deles hensigtsmæssigt, så at størst mulig læsbarhed opnås.
- Lægemidlet skrives med fed
- Indholdsstof skrives kursiv
- Dosisdispenseret skrives med fed
- Privatmarkeret skrives med fed
- Pauseringer: Der skrives kun "Fra" og "Til", når der er tilhørende datoer. Feltet er lysegråt. Teksterne er ikke fed, men datoerne eller teksten "ukendt dato" er fed. Et eventuelt klokkeslæt skal ligeledes skrives med fed. Kan dato og klokkeslæt ikke stå på samme linje, skal klokkeslæt noteres på linjen under datoen.
- Dagnummer i en dosering centreret i feltet.
- Øvrige formateringer jf. udkast.
- Nulperiode: En periode med en nuldosering skrives ind under dosis med teksten "Ingen dosering i denne periode". Feltet er lysegråt.
- Ordinationer, hvor doseringslstdato ligger efter udskriften af printet, skrives ind under dosis med teksten "Ingen aktuel dosering". Feltet er lysegråt.
- Fremtidige doseringer har en linje ovenover doseringslinjen med den fremtidige doseringsstartdato med teksten "Ingen dosering planlagt før den dd.mm.åååå". Som dato angives doseringsstartdatoen. Doseringsfeltet har en lysegrå baggrund. Øvrige felter til højre for doseringen er blanke.
- Daglige doseringer uden angivelse af tidsinterval eller klokkeslæt skrives på tværs af tidsintervallerne i ét stort felt.
- Fritekstdoseringer skrives på tværs af tidsintervallerne i ét stort felt.
- Iterationsinterval skrives over tidsintervallerne og i skemaerne over doseringen. Teksten starter i første kolonne, der tilhører doseringen; se udkast.
- I ordinationer med flere doseringsperioder adskilles perioderne med en tynd streg. – Dette gælder dog ikke VKA-ordinationer, hvor hver periode/skema skal skrives på en separat side.

- Ordinationer, der er listet op under hinanden og ikke er skemaordinationer, adskilles med en tykkere streg.
- Kolonnerne adskilles med en tynd streg.
- Kombinerede ordinationer, dvs. ordinationer, der består både af en fast og en pn ordination, skrives først med den faste dosering og nedenunder med pn-doseringen. – Er der i stedet oprettet to separate ordinationer, opføres den faste under fast medicin og pn-ordinationen under medicin ved behov.
- Doseringer, der er oprettet som ”skemadosering” og der gives pr. uge, noteres med ugenavn, startende med mandag. I tilfælde af flere uger, sættes en kolonne med x. uge foran kolonnen med ugedage. Øverst i skemaet vises den ugedag, der svarer til dagen for første dosering (doseringsstartdato for aktuell dosering). Dage med nul-dosering medtages uden angivelse af nogen dosering.
- Doseringer, der er oprettet som ”skemadosering” og der har et iterationsinterval, der ikke kan deles ligeligt med syv, angives med dag og nummer. Dage med nul-dosering medtages uden angivelse af nogen dosering.
- Doseringer, der er oprettet som ”skemadosering” og uden iterationsinterval, angives med ugedag i en kolonne, efterfulgt af datoen i næste kolonne. Dage med nul-dosering medtages uden angivelse af nogen dosering.
- Der må ikke ske forkortelser, der ikke er officiel brugte, dvs. dem, der fremgår af taksten eller øvrige tabeller, kartoteker m.m. F.eks. skal der stå ”tyggegummi” som enhed og ikke ”tyggeg.” eller andre forkortelser. Skal ordet deles, skal det være i forhold til stavelser: tyg-ge-gum-mi med angivelse af en bindestreg; jf. ovenfor.
- Er der ikke plads til at skrive antal, enhed, kl. og klokkeslæt på samme linje, skal doseringen deles over to linjer, hvor den ene viser antal og enheder (fx 2 tabletter) og den anden linje viser kl. og klokkeslæt (fx kl. 8.00).
- Ved angivelse af en pause skal henholdsvis fra og til datoerne stå på hver sin linje med angivelse af ”Fra: dd.mm.åååå” og ”Til: dd.mm.åååå”. Er der ikke plads til at skrive hele teksten på én linje, skal den deles, således at ”Fra:” står på en linje og datoen på den næste. Tilsvarende skal ”Til:” stå på en linje og datoen på den næste. ”Fra” og ”Til” udelades, når ingen dato er angivet; jf. ovenfor.
- Kan en dato i pausekolonnen eller i doseringsperioden ikke skrives fuldt ud, skal det deles efter et punktum.
- Datoer i doseringen skrives altid i format xx. måned.åååå. Kan det ikke være på en linje, skal det deles efter et punktum.
- I forbindelse med tilpasning af kolonnebredden skal der tages mest muligt hensyn til patientsikkerheden, hvilket bl.a. betyder, at en dato helst ikke skal deles over to linjer, mens en indikation gerne må deles.
- Skemaerne må ikke deles over flere sider med mindre de ikke kan stå på én side. Fylder skemaordinationen mere end én side, skal skemaet starte på en ny side, hvor resten af skemaet følger på den næste side eller de næste sider.

Skemadelingen skal ske mellem to doseringer, således at en dosering ikke skal læses over to sider.

Under skemaet, der fortsætter på næste side, skal der stå længst mod højre "*Fortsætter på næste side...*". På den næste side skal der længst mod venstre stå "*...Fortsat fra forrige side*".

Herefter følger skemaet med kolonneoverskrifterne øverst. Ligeledes anføres igen eventuel dosisdispensering, lægemiddelnavn, indholdsstof og form, styrke, eventuel bemærkning, doseringsstart- og -slutdato samt eventuel privatmarkering.

- **VKA-ordinationer:**

- VKA-ordinationer skal have et sideskift før og et sideskift efter skemaet. Er der både et opstarts-/justeringsforløb og et ugeskema, skal disse printes på hver sin side.
- I opstarts-/justeringsskema skrives under doseringen "**Bemærk: Ingen planlagt dosering herefter**", med mindre der findes en efterfølgende periode med et fast ugeskema.
- Under denne bemærkningslinje følger en linje med "Kontrol planlagt:" efterfulgt af næste kontroldato. Linjen udgår, såfremt der ikke er oplyst en kontroldato. Teksten venstrestilles.
- Er kontroldatoen overskredet, skrives der efter kontroldatoen "**Kontroldato er overskredet**".
- Et ugeskema, der stopper på mindre end en uge (1-6 dage), vises tilsvarende som et opstarts-/justeringsskema, dog uden bemærkning om, at der ikke efterfølgende er planlagt nogen dosering.
- Et ugeskema har en linje med "Kontrol planlagt:" efterfulgt af næste kontroldato. Linjen udgår, såfremt der ikke er oplyst en kontroldato.
- Er kontroldatoen overskredet, skrives der efter kontroldatoen "**Kontroldato er overskredet**".
- Visningen følger i øvrigt tilsvarende ordinationer på ikke VKA-lægemidler, dog skal der stå "0 tabletter" i tilfælde af en nul-dosering. – Dette gælder begge typer VKA-skemaer.